

Sygnatura akt III U 536/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 07-11-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 30-10-2014r. w Koninie

sprawy **O. K. , W. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...)** w K.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o podleganie ubezpieczeniom

na skutek odwołania **O. K. , W. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...)**

w K.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 10-04-2014r. znak: (...) decyzja nr (...)

I. Oddala odwołanie

II. Zasądza od odwołującej na rzecz pozwanego kwotę 60 zł - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .

Sygnatura akt III U 536/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w T. decyzją nr (...) z dnia 10.04.2014 r. stwierdził, że O. K. nie podlega od dnia 15.10.2013 r. ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownik (...)w K..

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wszczął postępowanie wyjaśniające w zakresie zasadności zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych O. K.

od 15.10.2013 r. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie prowadzonej przez jej męża pod nazwą (...). Po przeprowadzonym postępowaniu organ rentowy wskazał,

że O. K. została zatrudniona na stanowisku menedżera ds. pozyskiwania nowych klientów, w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony, z wynagrodzeniem miesięcznym wynoszącym 9.800 zł brutto i że od 22.11.2013 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim. Natomiast W. K. prowadzi działalność od 29.03.2013 r. i do 14.10.2013 r. był jedyną osobą zgłoszoną do ubezpieczeń. Organ rentowy podał, że przedstawione dokumenty w postaci umowy o pracę, listy płac i obecności nie są wystarczającym dowodem na potwierdzenie świadczenia pracy przez O. K.. Nie są nimi zdaniem organu rentowego również wnioski o „akceptację na przygotowanie oferty przetargowej” skierowane do W. K. czy referencje kontrahentów firmy PHU (...) O. K.. Zaznaczono, że dowody, które mogłyby świadczyć wprost o wykonywaniu pracy (np. kopie dokumentów przetargowych, czy inne dokumenty, które miała

sporządzić ubezpieczona) nie zostały przedłożone pomimo wezwania. Podano, że doświadczenie zawodowe O. K. nie przesądza o faktycznym świadczeniu pracy (O. K. prowadziła działalność gospodarczą od 2.01.2007 r. w tym samym zakresie usług budowlanych co działalność W. K.). Organ rentowy podniósł również zastrzeżenia odnoszące się do wysokiego wynagrodzenia ubezpieczonego oraz zasadności zatrudnienia odwołującej w jednoosobowej firmie męża w charakterze menadżera, zwłaszcza, że przed jej zatrudnieniem jak i po przejściu ubezpieczonej na zwolnienie lekarskie wykonywał jej obowiązki. Dodatkowo organ rentowy zaznaczył, że O. K. nie mogłaby skorzystać ze świadczeń jako osoba prowadząca własną działalność gospodarczą gdyż zalegała z płatnościami składek i w tej sytuacji została zgłoszona do ubezpieczeń jako pracownik przez męża.

W związku z powyższym organ rentowy uznał zawartą umowę o pracę za pozorną, albowiem wyłącznym celem zawarcia umowy między stronami nie było świadczenie pracy, a jedynie włączenie O. K. do ubezpieczenia pracowniczego i zapewnienie jej prawa do wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a dokumenty znajdujące się w jej aktach osobowych zostały sporządzone w celu uwiarygodnienia tej umowy.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że nie można traktować O. K. jako osoby współpracującej w myśl art. 8 ust. 2 i ust. 11 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2013.1442).

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona O. K. oraz płatnik składek W. K..

W. K. zarzucił naruszenie przepisów postępowania poprzez dowolną, wybiórczą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka D. F. (1) oraz dowodu z przesłuchania płatnika składek oraz ubezpieczonej.

Ubezpieczona O. K. zaskarżonej decyzji zarzuciła :

- naruszenie przepisów postępowania w stopniu mający wpływ na wynik sprawy tj. art. 6, 7, 77 § 1, 80, 107 § 3 kpa poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, brak rozważenia wszystkich okoliczności mogących mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia oraz błędne uzasadnienie wydanej decyzji, ograniczające się do przytoczenia przepisów prawa, bez wskazania faktów, które organ uznał za udowodnione, na jakich dowodach oparł swoje rozstrzygnięcie, przyczyn dlaczego odmówił wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionym i zgłoszonym dowodom;
- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 77 § 1 i 2 kpa w zw. z art. 7 kpa poprzez brak wydania postanowień w sprawie przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz wydanie decyzji na podstawie materiałów niebędącymi dowodami;
- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 80 i 81 kpa w zw. z art. 10 kpa poprzez uznanie za udowodnione okoliczności faktycznych, co do których odwołująca się nie mogła wypowiedzieć przed wydaniem decyzji, gdyż nie odebrała pisma o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i wezwania do przedłożenia dokumentów i złożenia wyjaśnień;
- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 78, 79 kpa w zw. z art. 7 kpa poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania wskazanego świadka;
- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 86 kpa w zw. z art. 10 kpa, poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania płatnika składek i ubezpieczonego.

Powyższe zarzuty doprowadziły zdaniem odwołujących do błędnego ustalenia, że zawarta umowa o pracę jest pozorna i na podstawie powyższych zarzutów wnieśli o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie, że O. K. podlega od dnia 15.10.2013 r. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownik (...). O. K.

zgłosiła nadto wniosek o zasądzenie od organu rentowego zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu odwołań wskazano, że wbrew twierdzeniom organu rentowego O. K. rzeczywiście przystąpiła do pracy jako menedżer ds. pozyskiwania nowych inwestorów i klientów w pełnym wymiarze czasu pracy. Zaznaczono, że była zdolna do pracy i przeszkolona w zakresie przepisów i zasad bhp. Podano, że pracodawca zatrudnił ubezpieczoną, gdyż chciał zwiększyć obroty firmy i móc samodzielnie startować w przetargach o które nie mógł się wcześniej ubiegać, gdyż nie posiadał stosownych referencji. O. K. miała bogate doświadczenie zawodowe i dysponowała wiedzą z zakresu zamówień publicznych z branży budowlanej. Podkreślono, że dopiero po dacie zawarcia umowy o pracę, W. K. przy wykorzystaniu referencji swojej żony mógł startować w szeregu przetargach publicznych i składać oferty na tym poziomie cenowym i w zakresie działania jakich wcześniej nie wykonywał. Wskazano, że dokumenty w postaci listy płac, obecności, oferty kosztorysowe wskazują, że odwołująca pracę rzeczywiście świadczyła. Odnośnie wysokości wynagrodzenia wskazano, że było ono adekwatne do doświadczenia zawodowego O. K., a po jej zatrudnieniu obroty w firmie zwiększyły się, a o rosnącym potencjale firmy (...) świadczy zatrudnienie dodatkowych osób od stycznia 2014 roku.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania od każdego z odwołujących w wysokości dwukrotnych kwot minimalnych, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył co następuje :

O. K. oraz W. K. są małżeństwem, w którym obowiązuje ustrój rozdzielności majątkowej. Mieszkają osobno i każde z nich prowadzi odrębne gospodarstwo domowe. Posiadają córkę A. K..

(bezsporne, nadto dowód : zeznania W. K. i O. K. – k.30,31).

O. K. prowadziła od dnia 2.01.2007 r. działalność gospodarczą (...) O. K. z siedzibą w K. przy ul. (...), a następnie w G., zajmującą się świadczeniem usług tj. robót budowlanych. Zatrudniała w zależności od potrzeb od 7 do 20 osób.

(bezsporne, nadto dowód : zeznania O. K. – k.31)

Firma (...) dysponuje rekomendacjami oraz pozytywnymi opiniami odnośnie wykonach prac budowlanych ze strony podmiotów na rzecz których firma (...) świadczyła usługi.

(dowód : akta organu rentowego, nadto k. 27 akt sprawy).

O. K. w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i skorzystała z tego ubezpieczenia pobierając zasiłek chorobowy oraz macierzyński. Od listopada 2010 r. nie podlega ubezpieczeniu chorobowemu, albowiem od tego czasu zalega z płatnością składek na ubezpieczenia społeczne. Zwracała się ona do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o rozłożenie na raty zaległości z tytułu składek, argumentując to brakiem zapłaty ze strony swoich niewypłacalnych kontrahentów, jednakże nie uzyskały one akceptacji ze strony organu rentowego.

(dowód : akta organu rentowego).

W kwietniu 2013 r. W. K. zaczął prowadzić jednoosobową działalność gospodarczą działając pod nazwą (...) zajmując się świadczeniem usług w zakresie robót drogowych i robót rozbiórkowych.

(bezsporne)

W miesiącu maju 2013 r. działalność W. K. nie wykazywała dochodów. W czerwcu 2013 r. odnotowano zysk wynoszący 1357,97 zł, w lipcu 2013 r. 2623,44 zł, w sierpniu stratę 114,40 złotych, a we wrześniu stratę 4614,89 złotych.

(dowód : k. 79-80 akt sprawy)

(...) realizował w okresie od 6.09.2013 r. do 15.11.2013 r. na rzecz (...) w P. inwestycję w ramach przebudowy drogi wojewódzkiej

nr (...) S. – S. – K. – D. – wykonanie chodnika na odcinku od m. B. do m. K. o wartości 274.841,25 złotych. Roboty budowlane były wykonywane w oparciu o umowę nr (...) z dnia 30.08.2013 r.

(dowód : akta organu rentowego)

Ponadto w okresie od 15.10.2013 r. do 22.11.2013 r. firma (...) wykonywała po wygranym przetargu organizowanym przez (...) we W. roboty budowlane polegające na rozbiórce budynku gospodarczego w obrębie miejscowości Ł., gm. J. o wartości 29.086,13 złotych.

(dowód : akta organu rentowego)

W 2013 r. firma (...) wykonała również prace budowlane na rzecz (...) w P. polegające na wykonaniu rozbiórki budynków gospodarczych położonych w P. o wartości 31.075,50 złotych. Zlecenie wykonania powyższych robót było poprzedzone zawarciem umowy nr (...) r. w dnia 18.10.2013 r. będącej rezultatem wyboru oferty firmy (...) w dniu 3.10.2013 r. w ramach procedury prawa zamówień publicznych.

(dowód : akta organu rentowego)

W dniu 15.10.2013 r. sporządzona została pomiędzy W. K. a O. K. umowa o pracę. Na jej podstawie O. K. miała zostać zatrudniona na czas nieokreślony na stanowisku menadżera ds. pozyskiwania nowych inwestorów, klientów z miesięcznym wynagrodzeniem wynoszącym 9.800 zł brutto. Zgodnie z umową praca miała obejmować teren całego kraju oraz biuro firmy w K. przy ul. (...). Obejmować ją miał czas pracy w wymiarze 8 godzin od poniedziałku do piątku. Termin rozpoczęcia pracy strony umowy określiły na 15.10.2013 r. Odwołująca przeszła szkolenie w zakresie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, które przeprowadził W. K. i posiadała orzeczenie lekarskie o zdolności do wykonywania pracy jako pracownik biurowy. Przygotowano pisemny zakres obowiązków, zgodnie z którym odwołująca miała zajmować się kompleksową obsługą zamówień publicznych, aktywnym przygotowywaniem ofert przetargowych, kalkulacją kosztorysów w programie (...), wysyłaniem ofert przetargowych drogą pocztową, raportowaniem inwestycji, zamawianiem towarów, pozyskiwaniem i negocjowaniem kontraktów, dbanie o wizerunek i rozwój firmy, fachowe i rzetelne doradztwo.

(dowód : akta organu rentowego)

Pomimo zawarcia przedmiotowej umowy O. K. nadal prowadziła własną działalność gospodarczą.

(dowód : zeznania O. K. – k.71v)

Po zawarciu powyższej umowy o pracę, W. K. zawarł z (...) w P. umowę

nr(...) r. w dniu 24.10.2013 r. na wykonanie utwardzenia poboczy na lukach wewnętrznych w miejscowościach Ś., B., C. o wartości 31.994,76 złotych.

(dowód : akta organu rentowego)

Dodatkowo w dniu 20.11.2013 r. W. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę nr (...), której przedmiotem było wykonanie rozbiórki i utylizacji stalowych masztów radiowo – telefonicznych. Wartość umowy wynosiła 42.700 złotych.

(dowód : akta organu rentowego)

Działając jako konsorcjum firma W. K. oraz O. K. w dniu 26.11.2013 r. zawarła z (...) umowę nr (...), która dotyczyła rozbiórki budynków gospodarczych usytuowanych na terenie gorzelni w miejscowości Ś. o wartości 72.000 złotych.

(dowód : akta organu rentowego)

Odnośnie prac dotyczących : rozbiórki budynków gospodarczych w miejscowości Ś.; rozbiórki i utylizacji stalowych masztów radiowo – telefonicznych dla inwestora (...) Sp. z o.o. w W.; utwardzenia poboczy na łukach wewnętrznych w miejscowościach Ś., B., C.; wykonania rozbiórki budynków gospodarczych położonych przy ul. (...) w P. odwołująca miała zwracać się do W. K. o akceptację na przygotowanie oferty przetargowej.

(dowód : akta organu rentowego)

Na skutek wykonanych inwestycji dochody firmy (...) wzrosły i w październiku wyniosły one 3390,60 zł, w listopadzie 58.233,69 zł, w grudniu 2013 r. 145.466,80 zł.

(dowód : k. 79-80 akt sprawy)

W dniu 18.11.2013 r. i 19.11.2013 r. odwołująca korzystała z urlopu wypoczynkowego, lecz pomimo tego potwierdzała swoją obecność w pracy w tych dniach składając podpisy na liście obecności.

(dowód : k. 27 akt sprawy)

Od dnia 22.11.2013 r. O. K. przebywa na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą. Za okres od 22.11.2013 r. do 23.12.2013 r. otrzymywała wynagrodzenie za okres niezdolności do pracy z powodu choroby, a od 25.12.2013 r. pobiera zasiłek chorobowy wypłacany przez ZUS.

(dowód : akta organu rentowego)

Odwołujący W. K. w dniu 20.01.2014 r. zatrudnił na miejsce O. K. na stanowisku księgowej D. F. (1), która wcześniej pracowała w firmie jego żony, za wynagrodzeniem odpowiadającym wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

(dowód : zeznania D. F. (1) – k.31v-31, zakres obowiązków – k.28)

Od 20.01.2014 r. O. K. zawiesiła prowadzenie swojej działalności gospodarczej. W dniu (...) urodziła dziecko.

(dowód : zeznania O. K. – k.31)

W ostatnim okresie firma (...) przystępowała do postępowań przetargowych w tym do wykonania robót rozbiórkowych budynków będących własnością Gminy G., budowy parkingu przy ulicy (...) w I., budowy świetlicy w K., rozbiórkę budynku mieszkalno – hodowlanego wraz z uporządkowaniem terenu w miejscowości S., jednak złożone oferty były odrzucane.

(dowód : k. 38-47,76-77 akt sprawy)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, zgromadzonych w toku niniejszego postępowania a częściowo także na podstawie zeznań odwołujących W. K. i O. K. oraz częściowo zeznań świadka D. F. (1).

Zeznania odwołujących Sąd ocenił jako częściowo przekonujące, odmawiając im wiarygodności w zakresie odnoszącym się do okoliczności, że O. K. rzeczywiście wykonywała prace w oparciu o umowę o pracę z dnia 15.10.2013 r. Wprawdzie zeznania odwołujących były ze sobą zgodne, niemniej jednak do ich oceny należało podejść z dużą ostrożnością albowiem oboje są zainteresowani korzystnym dla siebie wynikiem postępowania. Z tego też względu Sąd

oceniał czy ich zeznania dotyczące świadczenia pracy przez O. K. znajdują odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym. Zestawiając treść zeznań odwołujących z dokumentami zgromadzonymi w toku postępowania oraz w aktach organu rentowego Sąd uznał, że istnieją pomiędzy nimi rozbieżności nie pozwalające uznać za wiarygodne zeznań odwołujących. Odwołujący podawali, że materialnymi dowodami, przemawiającymi za tym, że odwołująca rzeczywiście wykonywała pracę były tzw. wnioski o przygotowanie oferty przetargowej. Jednakże w ocenie Sądu nie jest to wystarczające do przyjęcia, aby propozycje ofert o których w nich mowa zostały wykonane przez odwołującą. W szczególności zastrzeżenia budzi autentyczność wniosku dotyczącego przygotowania oferty do „wykonania rozbiórki budynków gospodarczych położonych przy ul. (...) w P.” z dnia 15.10.2013 r. Umowa na wykonanie powyższych prac została bowiem zawarta w rezultacie wyboru oferty firmy (...) już w dniu 3.10.2013 r. tym samym nie było możliwym, aby O. K. mogła przygotować tego rodzaju ofertę. Wbrew zeznaniom odwołujących dowodem świadczenia pracy przez O. K. nie są również wydruki e-mail do których załącznikami są kosztorysy ofertowe, a to z tego powodu, iż ponownie brak jest dowodu, że rzeczywiście zostały one wykonane przez odwołującą. Ponadto należy zauważyć, iż korespondencja z poczty elektronicznej z dnia 19.11.2013 r. nie mogła zostać wysłana przez odwołującą w ramach świadczenia przez nią pracy, bowiem z jej akt osobowych wynika, że tego dnia przebywała na urlopie wypoczynkowym.

Z uwagi na korzystanie przez odwołującą z urlopu wypoczynkowego również i w dniu 18.11.2013 r. Sąd nie uznał za wiarygodne, aby to ona miała prowadzić tego dnia rozmowy telefoniczne z firmą (...). Odnośnie pozostałych zapisów z tzw. bilingów telefonicznych to wynika z nich jedynie to, że były prowadzone rozmowy z różnego rodzaju firmami i instytucjami, lecz nie stanowi to wystarczającego dowodu aby rzeczywiście wykonywała je odwołująca. Również połączenia, które odwołująca miała wykonywać do W. K. nie stanowią dowodu tego, że przedmiot ich rozmowy dotyczył pracy. Należy w tym miejscu przypomnieć, że O. K. prowadziła w tym czasie również własną działalność gospodarczą, której zakres jest w zasadzie identyczny z profilem działalności męża, przez co nie można wykluczyć, że rozmowy telefoniczne wykonywała w interesie własnej firmy.

Przebywanie na urlopie przez odwołującą w dniach 18.11.2013 r. i 19.11.2013 r. czyni niewiarygodnym twierdzenia, że odwołująca miała sporządzać korespondencje i zajmować się wysyłką listów, skoro na dwóch potwierdzeniach odbioru widnieją daty ich nadania z dnia 19.11.2013 r. O niewiarygodności zeznań odwołujących świadczy także okoliczność złożenia przez O. K. podpisów na liście obecności w dniach, kiedy miała przebywać na urlopie.

Zeznań odwołujących nie potwierdzają zeznania świadka D. F. (1). Choć świadek zeznawała, że odwołująca przygotowywała oferty przetargowe to w świetle powyższych okoliczności nie sposób uznać tych twierdzeń za przekonujące.

Zeznania W. K. oraz O. K. były dla Sądu niewiarygodnymi także w części dotyczącej celowości zatrudnienia odwołującej w firmie męża.

Z twierdzeń W. K. wynika, że uczynił to dlatego, aby móc skorzystać z wiedzy i doświadczenia żony przy przygotowywaniu ofert przetargowych. Zeznania te brzmią niewiarygodnie, z tego względu, że odwołujący przedłożył dokumenty wskazujące, iż również przed zatrudnieniem żony z powodzeniem startował i wygrywał przetargi. Stanowi o tym zaświadczenie z (...) (...) w P. stwierdzające, że zakład (...) realizował prace polegające na wykonaniu chodnika w okresie od 6.09.2013 r. do 15.11.2013 r., pismo z (...) we W., w którym jest mowa, że firma (...) wykonywała prace polegające na rozbiórce budynku gospodarczego w okresie od 15.10.2013 r. do 22.11.2013 r. a także treść umowy o nr (...) zawartej z (...) gdzie wskazuje, się z jej zawarcie poprzedzało wybór oferty wykonawcy w dniu 3.10.2013 r. Wprawdzie realizacja powyższych robót budowlanych przypadła rzeczywiście na czas kiedy O. K. miała pracować w firmie (...), lecz oczywistym jest, że przygotowanie ofert musiało nastąpić wcześniej niż przed jej zatrudnieniem w dniu 15.10.2013 r. Dodatkowo wartość tych prac (np. w przypadku robót dla (...) w P. w wysokości 274.841,25 zł) czyni nieprawdopodobnym twierdzenia odwołujących, że dopiero zatrudnienie O. K. umożliwiło firmie (...) realizację bardziej opłacalnych zleceń. Powyższe argumenty przemawiają również za tym, że nieprawdziwym są zeznania odwołujących, że dopiero referencje firmy (...) dawały W. K. możliwość startowania w przetargach. Ponadto odwołujący nie przedstawili żadnych dowodów, iż procedura przetargowa w których brała udział firma (...) stawiała tego rodzaju wymogi, a firmy odwołujących działając jako konsorcjum zawarli wspólnie jedynie jedną umowę. Sąd nie podzielił również zeznań odwołujących odnoszących

się do adekwatności wynagrodzenia odwołującej. Uzasadniano to bogatym doświadczeniem zawodowym O. K., o czym miały świadczyć pozytywne oceny ze strony kontrahentów. Należy jednakże zauważyć, iż odnosiły się do jakości i terminowości wykonanych prac przez firmę (...), a nie oceny jej kwalifikacji zawodowych. Istotnym jest również, że w chwili podjęcia decyzji W. K. nie dysponował wystarczającymi środkami finansowymi, które pozwalałyby mu zatrudnić swoją żonę aż z tak wysokim wynagrodzeniem. Przypomnieć należy, że firma (...) istniała na rynku dopiero od kilku miesięcy i działalność generowała niewielkie dochody, a w miesiącu sierpniu i wrześniu 2013 r. przynosiła straty. To, że w następnych miesiącach dochody firmy (...) znacząco wzrosły wynika w ocenie Sądu z realizacji wcześniej zawartych kontraktów. Nie można również zapominać, że pozostali pracownicy zatrudnieni w firmie (...) uzyskiwali wynagrodzenie na poziomie płacy minimalnej, w tym także zatrudniona na zastępstwo O. K., D. F. (1).

Powyższe okoliczności nakazują z dużą dozą ostrożności podchodzić do oceny zeznań świadka D. F. (1), która miała potwierdzić pracę odwołującą. Świadek nie dysponowała bowiem szczegółową wiedzą co konkretnie odwołująca robiła, ograniczając się do bardzo ogólnikowych twierdzeń. Z tego też względu zeznania te nie były szczególnie istotne dla ustaleń sprawy.

Istotą sporu w przedmiotowym postępowaniu było rozważanie, czy odwołująca O. K. posiada tytuł prawny do objęcia jej ubezpieczeniami społecznymi jako pracownik u prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...)w K..

Zgodnie z treścią przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 1442 j.t.) pracownik objęty jest obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym.

Zgodnie z art. 13 pkt 1 powołanej ustawy obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych spoczywa na płatniku składek (art. 36 ust. 2 ustawy), którym jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy).

Na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach przeprowadzanych kontroli może między innymi ustalać zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego oraz prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych składek i wpłat, do których pobierania obowiązany jest Zakład. Może więc badać fakt zawarcia umowy o pracę oraz jej ważność, celem stwierdzenia objęcia pracownika ubezpieczeniami społecznymi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r. sygn. akt III UK 200/04, publ. LEX nr 155677).

Natomiast na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych.

Osoba kwestionująca stanowisko organu rentowego zawarte w wydanej po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego decyzji zobowiązana jest nie tylko do podważania trafności poczynionych przez organ rentowy ustaleń, ale również – nie ograniczając się wyłącznie do polemiki z tymi ustaleniami – winna, zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych ze stanowiskiem zaprezentowanym w odwołaniu.

Tymczasem analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i to zarówno osobowego, jak i rzeczowego prowadzi do wniosku, że odwołujący zadaniu temu – pomimo reprezentacji przez profesjonalnego pełnomocnika – nie sprostali.

Z akt sprawy wynika bowiem niezbicie, że odwołująca O. K. pomimo nawiązania od dnia 15.10.2013 roku stosunku pracy ze swoim mężem nie realizowała obowiązków wynikających z umowy o pracę.

Wprawdzie sam fakt, że zawierające umowę o pracę strony kierują się wyłącznie objęciem pracownika ubezpieczeniem społecznym nie może skutkować nieważnością takiej umowy. Także dążenie przez kobietę w ciąży do podlegania pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu nie może być uznane za sprzeczne z prawem, skorzystanie bowiem z

ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym jest legalnym celem zawierania umów o pracę, niemniej niezbędne jest wykazanie realizowanie postanowień umowy.

W judykaturze przyjmuje się przy tym, że nie jest istotne, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania się pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do zapewnienia pracy i wynagrodzenia za nią – lecz, to, czy zamiar stron został w rzeczywistości zrealizowany (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2006 roku, II UK 202/05, publ. LEX nr 1001204; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2001 roku, II UKN 244/00, publ. LEX nr 55418; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 roku, II UK 164/05, publ. LEX nr 192461).

W tym miejscu wskazać jednocześnie należy, że zgodnie z treścią przepisu art. 22 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie przez pracodawcę wyznaczonym, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem.

Celem zatem i zamiarem stron umowy o pracę winna być faktyczna realizacja treści stosunku pracy w granicach zakreślonych umową, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego ze świadczenia pracy.

Według zaś art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, czyli zatrudnioną przez pracodawcę. Przyjęcie, że dochodzi do powstania stosunku pracy, niezależnie od tego, czy pracownik do pracy przystąpi, obalone jest ustalenie, że pomimo zawarcia umowy nie nastąpiło zatrudnienie pracownika. Dlatego w sytuacji, gdy po zawarciu umowy o pracę pracownik podejmie pracę i ją wykonuje, a pracodawca godzi się na to, nie można mówić o pozorności i przeciwnie – pozorność występuje w przypadku nie realizowanie przez pracownika czynności pracowniczych.

Sąd uznał zatrudnienie O. K. przez męża W. K. za pozorne wobec braku jednej z konstytutywnej cech stosunku pracy, jakim jest wykonywanie przez pracownika pracy określonego rodzaju pod kierownictwem pracodawcy. W przedmiotowej sprawie nie zostały przedstawione wiarygodne dowody, które mogłyby stanowić o faktycznym wykonywaniu przez nią pracy. Samo istnienie dokumentów w postaci wniosków o akceptację na dokonanie oferty przetargowej nie stanowi takiego dowodu, zwłaszcza, gdy uwzględnia się fakt, iż jeden z takich wniosków dotyczył przygotowania oferty związanej z wykonaniem rozbiórki budynków gospodarczych na terenie miasta P. i to pomimo tego, że firma (...) została wybrana jako wykonawca tych robót już w dniu 3.10.2013 r. Nie stanowiły wystarczającego potwierdzenia działalności pracowniczej odwołującej wydruki e-mail, które jedynie stwierdzają przesłanie pliku o określonej treści, przy czym należy zwrócić uwagę, że jedna wiadomość została wysłana w dniu 19.11.2013 r. tj. wtedy kiedy odwołująca przebywała na urlopie. Z tego samego powodu, nie można uznać, aby dowodem potwierdzającym świadczenie przez nią pracy miałyby być potwierdzenia nadania ofert kierowanych do innych firm oraz instytucji, skoro dwa z nich zostały wysłane w dniu 19.11.2013 r. Wreszcie tego rodzaju dowodem nie były wykazy z połączeniami rozmów telefonicznych. Odwołujący nie wykazali, aby O. K. rzeczywiście prowadziła rozmowy telefoniczne na rzecz firmy swojego męża. Wskazywali, że telefonowała ona do firmy (...) w dniu 18.11.2013 r. a tego dnia korzystała z urlopu wypoczynkowego, więc nie mogła wówczas świadczyć pracy na rzecz swojego męża.

Sąd pragnie również zwrócić uwagę, iż także osobowy materiał dowodowy w postaci zeznań odwołujących oraz świadka D. F. (2) w sytuacji istotnych rozbieżności pomiędzy ich zeznaniami a dokumentami nie był wiarygodny.

Należy również zwrócić uwagę, że nie istniała rzeczywista potrzeba zatrudnienia odwołującej skoro W. K. już wcześniej startował w przetargach, w tym także w tych, których wartość opiewała na stosunkowo duże kwoty. Nie sposób pominąć tego, że sytuacja finansowa firmy (...) nie uzasadniała wówczas zatrudnienia odwołującej aż z takim wysokim miesięcznym wynagrodzeniem, gdyż działalność ta w okresie poprzedzającym zawarcie przedmiotowej umowy o pracę przynosiła straty.

W tych okolicznościach materiał dowodowy nie potwierdził, aby celem zawarcia przedmiotowej umowy o pracę było świadczenie przez O. K. pracy, a jedynie uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zatem powyższa umowa o pracę została zawarta dla pozoru w myśl art. 83 § 1 kc. Zgodnie bowiem z tym przepisem czynność prawna pozorna charakteryzuje się trzema elementami, które muszą wystąpić łącznie: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozoru, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozoru. Złożenie oświadczenia woli dla pozoru oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych oznacza, że osoba składająca oświadczenie woli, albo nie chce w ogóle wywołać żadnych skutków prawnych, albo też chce wywołać inne, niż wynikałoby ze złożonego przez nią oświadczenia woli. Ponadto, aby uznać czynność prawną za pozorną adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na złożenie tego oświadczenia jedynie dla pozoru. Powyższe przesłanki wystąpiły w niniejszej sprawie, gdyż postępowanie dowodowe wykazało, że rzeczywistym zamiarem odwołujących nie było wywołanie skutków prawnych związanych z nawiązaniem stosunku pracy, a jedynie uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Na marginesie Sąd pragnie zauważyć, że nawet jeżeli przyjąć, iż odwołująca podjęła i wykonywała pracę w charakterze pracownika to jednakże nawiązaną z nią umowę o pracę należałoby uznać jako nieważną na mocy art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp, z powodu jej sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. W ocenie Sądu jakkolwiek nie jest sprzeczne z ustawą zawarcie umowy o pracę w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to jednakże nie może uzyskać akceptacji sytuacja w której dochodzi do nagannych i z punktu widzenia społecznego niewłaściwych zachowań i korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego na podstawie umowy o pracę zawartej na krótki okres przed zajściem zdarzenia powodującego powstanie prawa do świadczeń (jak np. urodzenie dziecka) i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia, które stanowi podstawę do obliczenia tego świadczenia.

Według art. 78 k.p wynagrodzenie powinno być tak ustalone, aby odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Wynagrodzenie O. K. już w momencie przyjmowania jej do pracy zostało określone na kwotę 9.800 zł brutto miesięcznie, a następnie po okresie miesiąca pracy korzystała już ona z zasiłków chorobowego i macierzyńskiego. Porównując otrzymywane wynagrodzenie z niskimi na poziomie płacy minimalnej wynagrodzeniami innych pracowników a także w powiązaniu z brakiem przedstawienia wiarygodnych dowodów uzasadniających przyznanie jej tak wysokiego wynagrodzenia już w pierwszym miesiącu pracy oraz prowadzenie przez W. K. działalności, która wówczas nie generowała dochodów, wskazuje, że ustalenie wynagrodzenia w przedmiotowej umowie nastąpiło z naruszeniem zasad współzycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z ubezpieczenia społecznego kosztem innych uczestników tego systemu.

Dodatkowo należy zauważyć, że organ rentowy prawidłowo wskazał, że nie istniała określona w art. 8 ust. 2 i ust. 11 ustawy systemowej sytuacja, aby O. K. można uznać za osobę współpracującą, gdyż odwołujący zgodnie podawali, że nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego i mieszkają osobno.

Konkludując stwierdzić trzeba, że brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, wszelkie zaś wywody odwołujących zawarte w uzasadnieniach wniesionych przez nich odwołań uznać trzeba jedynie za polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem zawartym w zaskarżonej decyzji.

W związku z powyższy Sąd w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania jako nieuzasadnione (punkt I wyroku).

Ponadto, na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) Sąd zasądził od odwołującej na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II wyroku).